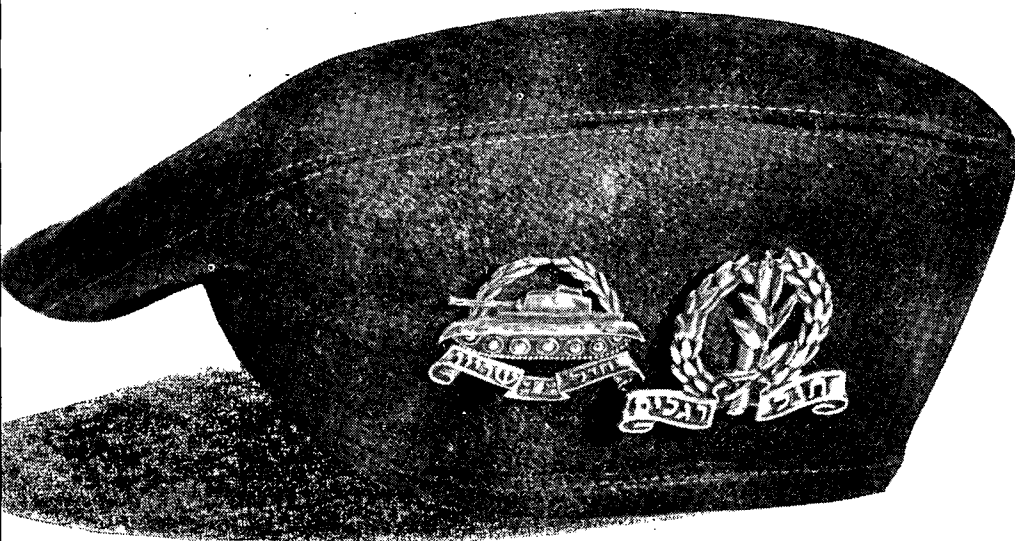


זרוע לוחמת אחת



על מיזוגם של השריון והרגלים

בריג' וורד־האריסון ולויט־קולי סימפסון
מחוך Royal United Services Institution Journal

ביותר, לא התקדמו מאז מושגינו הטקטיים בתפעול השריון והרגלים — אלא מעט מאוד. במאמר זה ננסה לטעון למען הקמתו של חיל לוחם יחיד, אותו יחייבו, לדעתנו, הצרכים הטקטיים בעתיד. דבר זה מחייב מיזוג גדליהולך בין גיסות־השריון לחיל־הרגלים, אף כי אין אנו חווים קיומן של יחידות מעורבות קבועות של שריון ורגלים. אנו מאמינים, כי הצעותינו תפשטנה את תהליכי הגיוס לצבא ואת איוש חילותיו, תגדלנה את רבגוניות התפקידים שבו, תשפרנה את רמת־האימונים ותתרומנה ליציבות השירות־לזמן־ארוך, בו אנו חפצים. להלן נעלה את הצעתנו לפרטיה, ונציג דרך לביצועה.

הניצחון בקרבות מושג, כידוע, על־ידי פעולה משולבת ומתואמת של כל החילות; אך בכל קרב בא הרגע בו מתגלה הצורך במגע קרוב עם האויב כדי להשמידו או להביסו תבוסה מכרעת; ברגע זה יש להעתיק את אש־הסיוע הארטילרית; בה חדל סיוע־האוויר להיות בטוח, פן יפגע באנשיו־שלו; ובה אין הפלסים יכולים למלא עוד את תפקידם החיוני, המסייע לחיילים התוקפים להסתער על יעדם. כאן מכריע את הכף השילוב בין הסתערות־הרגלים לפעולת־ההלם בכינון ישיר; ולפיכך נותרים כל יתר החילות בבחינת סיוע בלבד. חיוני ביותר, כי הרגלים והשריון יהיו תכליתיים וגמישים מן הבחינה הטקטית. על כן ייראה מוזר, אולי, שאף כי מאז שלהי מלחמת־העולם השניה הוכנסו לשימוש כלי־נשק חדישים

ה צ ו ר ד ה ט ק ט י

תפקידי השריון והרגלים

אחת, מבחינה זו טנקים, חרמ"ש ואפילו מסוקים חמושים, הם חלק מצוות אחד, דבר המתבלט בתפיסת אגד־הקרב וצוות־הקרב. לעומת השריון ניצבים הרגלים, המיועדים ללחום ברגל, בנוסח „התגנבות־היחידים" של וייול, אך משתמשים בכל אמצעי־הגנירות העומדים לרשותם. הדוגמה המתקדמת ביותר של לוחמת־הרגלים באורח זה היא תפיסת „ניידות־האוויר"

שני תפקידי־יסוד משותפים לשריון ולרגלים — הסיוע והלחימה. אנו סבורים, כי כל הטוענים שלשני החילות תפקידים שונים מיסודם — נתפסים לטעות ששורשה בהגדרת תפקידיהם של החילות על־פי חימושם. תכונותיו הטקטיות החשובות של השריון הן ניידות, עוצמת־אש, מחפה שריון והלם — וכל יתר היסודות בכוח, שניחנו בחלק מן התכונות הללו, משתלבים זה בזה לפעול כשלמות

הקלים בהרבה מן השריון של היום, וכלי-נשק לאש בכינון ישיר — ברורה לכל.

תהא ההתפתחות אשר תהא, מכל מקום ברור כי האיגוד הטקטי הבסיסי — בכל זירת-מלחמה — חייב להישאר צירופם של הטנקים (ולוא מסוג חדיש ושונה) והרגלים. זאת ועוד: התפתחויות אלו עלולות לבטל עוד יותר את הקרהמפריד בין תפקידי השריון והרגלים, המטושטש זה מכבר, בקצרה, יוצאים אנו מעידן שיתוף-הפעולה בין הרגלים והטנקים לקראת מיזוג טקטי מלא, בו תהיינה כל היחידות — והיו אמצעי-הניידות שלהן וסיוע-האש שלהן אשר יהיו — חלק מאותו חיל.

התפיסה הטקטית

בתקופה שבין שתי מלחמות-העולם ומאז תום מלחמת-העולם השנייה בשנת 1945, היתה התפתחותן של החשיבה-הטקטית והדוקטרינה המשותפות לשני החילות הלוחמים — תהליך אטי ומדאיב, בו הוחמצו הזדמנויות רבות. דוקטרינה וחשיבה משותפות, הנובעות מגישה משותפת לטקטיקה, טענות גישה מחשבתית זהה, שהיא-היא, לדעתנו, גורם-המפתח בהשגת המיזוג — ואשר בה דווקא קיים עדיין הפער הגדול ביותר בין שני החילות. לא נוכל להשיג את מידת המיזוג הטקטי הדרושה בטרם יוכשרו אנשי השריון והרגלים יחדיו — כחלק מארגון אחד.

מאמינים אנו, כי גישה משותפת זו דרושה כדי לקדם כל מערכת-נשק אשר תפותח בעתיד, ותהיינה המסקנות המתחייבות מן השינויים בסדר-הכוחות בצבא והגיונונים באר-גונה של העוצבה אשר תהיינה. מעל לכל, יש צורך לקדם את הבלתי-צפוי, אשר מן הניסיון למדנו, כי לעתים קרובות עלינו לעמוד בפניו.

אבני-היסוד

הטעון למען מיזוגם של השריון והרגלים מושתת, איפוא, על שלוש אבני-יסוד:

- השריון והרגלים הם שני חילות לוחמים, אשר תפקידם המשותף הוא להגיע לידי מגע קרוב עם האויב — ולהשמדו.
- ההתפתחויות הטכנולוגיות הגדלות-הולכות תדרושנה משני החילות לאייש ולהפעיל כלי-נשק וציוד דומים ומשלימים זה את זה.
- חשיבה טקטית, דוקטרינה והשקפה משותפות הן צורך חיוני בשדה-הקרב.

אין מנוס, לדעתנו, מהסקת מסקנות מעשיות מטיעונים אלה, אך עלינו לשוב ולהדגיש, כי המיזוג המלא בין שני החילות הוא תהליך הדרגתי, שיימשך זמן רב. בעשותנו זאת מאמינים אנו, כי נקדם את הצבא הבריטי לפני כל צבא אחר בעולם לקראת המטרה של קיום חיל לוחם אחד, גמיש ותכליתי ביותר — „שיניים נושכות“, אשר גם אם תהיינה מצומצמות במספרן, תהיינה יעילות ביותר.



האמריקנית, לפיה מוטסים רגלים במסוקים בליווי מסוקים חמושים.

בין שני הקצוות מצויים צירופים ובני-גוונים לרוב, החל במכונית-סיור הפועלות בשיתוף עם רגלים בפעולות ביטחון פנימי וכלה בתפקיד השריוניות בסיוע למבצעי-רגלים, דבר שבוצע לאחרונה עלידי הצבא הבריטי בדרפאן (שברדרוס-ערב) ובמערב סאראוואק (שבמלאזיה). בכל צירוף-כוחות כזה האיגוד הבסיסי הוא שילובם של רגלים ופעולת-הלם באש ישירה; שהרי זו האחרונה, בסיכומה של דבר, היא החייבת להכריע את הקרב.

העתיד

השריון והרגלים כיום הם שני חילות שונים מעיקרם; מטיפים אמנם לדוקטרינת „שיתוף-הפעולה בין הרגלים והשריון“, אולם בתי-הספר החיליים נפרדים זה מזה לחלוטין, וכל אחד מן החילות מפתח דוקטרינה משלו ומנהל קורסים משלו. רק ב„ענף הטקטיקה הכלל-חילית“ ב„בית-הספר לרגלים“ מצוי קורטוב-של-מיזוג. האימון המשותף מוגבל לתרגילים טקטיים מרמת יחידת-משנה ומעלה; ואילו החיילים כפרטים מתאמנים בנפרד לחלוטין בין אם המדובר באימון הטירון, אימון המקצועות או אימון המדריך. אך גם עתה נוסעים הרגלים והשריונאים כאחד בכלי-רכב וחיליים, ועל אלה כעל אלה לנהוג במניחה טקטית; בגדודי-הרגלים הממוכנים — לפחות — יש צורך זהה באימון-קשר; לשני החילות כלי-נשק נגד-טנקים הנעשים מורכבים יותר ויותר, ולא יחלוף זמן עד אשר יחומשו לפחות חלק מן הנגמ"שים, בתותח; כל אלה הם תחומי-מיומנות המקבילים בהחלט בשני החילות.

בתחום הטכנולוגי יש לצפות להתקדמות רבה ב-20—30 השנים הבאות. המסוקים, הרחפות וקרני-הלייזר — כמותם כחידושים רבים אחרים — עודם בחיתוליהם; ואפשרות פירוחם של כלי-רכב הנעים על כריות-אוויר, חומרים מתחים

שיקולים אחרים

צורכיהם הטקטיים של שני החילות חייבים, ללא ספק, להיות השיקול הראשון במעלה בקביעת מבנם לטווח ארוך. ואולם יש לבדוק לאתר מספר שיקולים נוספים; החשובים שבאלה, לדעתנו, הם מידת הרבגוניות, מכלול אפשרויות הקידום — הן לפרט והן ליחידה — האימון ומידת ההסכמה לחידושים.

רבגוניות

אפשר לטעון, כי ככל שנעשה הציד מורכב יותר ויותר — כן נדרשת רמת-התמחות גבוהה יותר. דבר זה נכון, אולי, לגבי טכנאים ומפעילים-מומחים מסויימים, אך אין אנו מאמינים, כי הטענה נכונה כאשר המדובר באימנם ובניסיונם של מפקדים ונגידים בשריון ובחיל-הרגלים. אדרבא, ככל שתצטמצמה ההזדמנויות לרכישת ניסיון מבצעי, כן יגדל הצורך בגיוון תפקידים לפרט.



איכוון

מימושם של צורכי-העתיד בשריון ובחיל-הרגלים והגישה המשותפת להם יושגו באורח הטוב ביותר באמצעות שיטת-אימון משותפת לשני החילות. אנו מציעים, כי בתכנון לטווח ארוך תהא המטרה כלהלן:

● אימון בסיסי משותף לשריון ולחיל-הרגלים, בבסיסים דיביזיוניים (אימון-הטירונות והאימון המתקדם לחיילים שהוקצו לגדודים יבילי-אוויר — ייעשו בדרך הנהוגה כיום, בלא שינוי).

● אימון משותף לשני החילות במקצועות-עזר (נהיגה, תותחנות, קשר), ב„רגימנט-האימון“ הנוכחי של השריון, לאחר שזה האחרון ייפטר מן הצורך במתן האימון הבסיסי.

● קורסי-מדריכים משותפים לשני החילות.

● „בית-ספר טקטי כלל-חילי“ מאוחד לשריון ולחיל-הרגלים.

● קצין בכיר אחד יהא אחראי הן לאימון השריון והן לאימון הרגלים, וכן לפיתוחה של דוקטרינה טקטית משותפת לשניהם.

מובן כי בכל מהפכה-זוטא מסוג זה עשויות לצוץ בעיות מבעיות שונות, אך על כולן ניתן להתגבר.

האימון הבסיסי ואימון המדריך לפי הקיום המוצעים והקמתו של „בית-הספר הטקטי הכלל-חילי“, אינם צריכים לגרום להגדלה כלשהי בתקורת כוח-האדם; פה ושם ניתן יהיה אף לחסוך בו. שונה הדבר באשר לאימון המקצועי; בשריון מבר צע האימון ב„רגימנט-האימון“ של גיס השריון, ואילו בחיל-

הרגלים — ביחידות. אף-על-פי-כן, בתחומי תקן כוח-האדם, ובלא להגדיל את מספרם של הבלתי-תכליתיים, מן הדין כי אפשר יהא להקצות אחוז מסויים מתגבורות חיל-הרגלים המיועדות לגדודים הממוכנים — לאימון מקצועי ב„יחידת אימון לשריון“.

בלתי-נמנע — ואף רצוי הדבר — כי אחוז גבוה של קצינים והיילים יעברו מרבית שירותם באותו סוג יחידה לו אומנו בתחילה. ואולם יש יתרון רב בשיטה המספקת אפשרויות גדולות יותר לגיוון ולהרחבה של ניסיונם של קצינים ומש״קים נבחרים. זאת ועוד — עצם העובדה שמדריכים לשריון ולרגלים כאחת אומנו באותם בתי-ספר ורכשו נוהלים, תרגילים ודוקטרינה משותפים — תפשט את בעיית ההצבות וההעברות מחיל אל חיל והסכנת-התפקידים, ותקנה את הגמישות הדרושה להסתגלות לשינויים בארגון ובציוד.

קבילותה של ההצעה

אנו משוכנעים, ששני החילות יקבלו את הצעתנו בתנאי כי:

● יובהר מעל לכל ספק, מלכתחילה, כי המיזוג הוא תהליך ממושך ובעל התפתחות הדרגתית.

● מעלותיה של השיטה הרגימנטלית הקיימת תישמרנה בעינן.

● הגישה המשותפת לדוקטרינה הטקטית ולאימון תעבור כחוט-השני בשינויים למיניהם, עם התפתחות הארגון.

● יתרונותיו של המיזוג בנושאי תכליתיות הלחימה, הגמישות, הגיוס, האיוש וגיוון השירות — יובנו במלואם.

● הגורם הקובע הוא — כאמור — גורם הזמן; פרק הזמן בו יגדל דור של קצינים שיחונך ברעיון-המיזוג. באותה מידה יש להבין היטב, כי אין כל תועלת בנקיטת הצעדים הסופיים למימושו של המיזוג בטרם יקרב מועד-התגשמותו של מכלול חדש בציוד ובחימוש. כך תתעורר התנופה לקראת המיזוג מבפנים, ולא יהא צורך בפיתרון כפוי במועד מאוחר יותר.

התהליך ההדרגתי

בשלב זה לא ניתן עדיין לקבוע במפורט את השלבים ההדרגתיים השונים בתהליך המיווג. אנו מציעים, כי תחילה יתוכננו שלושה שלבים, ואילו שלבי ההמשך — שישלימו את המיווג — ייקבעו במשך הזמן.

שלב א'

- אנו מציעים, כי השלב הראשון יבוצע מוקדם ככל האפשר. שלב זה יכלול שני דברים בלבד:
- קשירתם או "סינופם" של רגימנטיה שריון לדיביזיות רגלים — במידת האפשר על בסיס מרחבי.
- הקמת "בית-ספר טקטי כלל-חילי" משותף לשריון ול-חיל-הרגלים.

שלב ב'

- אנו מציעים, כי ייקבע מועד תוך חמש השנים הקרובות — לצעדים דלהלן:
- קביעת מפקח אחד לשני החילות.
- מיווג "בסיסי-ההדרכה" של השריון וחיל-הרגלים.
- יחול בהצבת קצינים ומש"קים נבחרים מחיל אחד לתקופת-שירות בחיל האחר.
- מיקום מאוחד של מפקדות גיס-השריון וחיל-הרגלים.

שלב ג'

בהמשך לכל אלה, ובמועד מוקדם ככל האפשר לאחר ביצוע עם, יש להביא לידי:

- איחוד מהודק יותר של הרגימנטים הקשורים או "המסופים".

- אימון בסיסי של טירוני השריון וחיל-הרגלים יחדיו בבסיסי-חי"ר.

- הסבת "רגימנטיה-אימון של גיס השריון" ל"יחידת אימון טירוני-שריון", לשם מתן אימון מקצועי לרגלים משוריינים וממוכנים.

חיל לוחם אחד

את השלבים השונים של הצעדים הסופיים למיווג שני החילות, כולל האפשרות לחילופין גמורים בין יחידות שריון ורגלים, ניתן לקבוע רק בהתאם להתפתחויות בתחומי הטקטיקה וכלי-הנשק. מכל מקום, שלבים אלה הם עדיין בבחינת חזון לעתיד. עם זאת יש לראות את התהליך כולו כצורך טקטי וארגוני כן — ולא כאמצעי עגום לצמצום כוח-האדם. יש במיווג משום אתגר כביר ועניין רב לשני החילות באחת מתקופות-השפל בתולדותיו של הצבא הבריטי, והוא יעמידנו לפני כל צבא שבעולם בתחום החשיבה הטקטית.

חלקי הטנק הגרמני החדש, "ליאופרד"

1. צריח; 2. תותח
3. מ"מ; 3. מ"מ
4. מד-טווח; 5. גזים; 6. פריטלסקופ זרקור; 7. מקבע למקלע סב; 8. פתח המפקד; 9. פריסקופים; 10. מדף טען; 11. ארגז איתוסון לזרקור; 12. מנשא ירכתיים; 13. מערכת מדוכות עשן; 14. פתח תחמושת; 15. מנוע רב דלקי 10 צילינדרים 830 כ"ס; 16. מאוורר; 17. מערכת בלמים; 18. רדיאטור; 19. משקט; 20. מיכל דלק; 21. מצברים; 22. מסנן אוויר; 23. רתמות תחמושת הכן; 24. מח"ס תחמושת; 25. מסנן אבק גס; 26. מערכת הגנה כב"ר; 27. ארון כלים; 28. נהג; 29. פריסקופ; 30. מטף כי-בוי; 31. מגן תותח (נע); 32. מקלע מק-ביל; 33. מפקד (לפגיו יושב תותחן שאינו נר-אה בתמונה); 34. טען.

